

NOVIČNIK

Sl.1: Fotografija z Dneva zelene infrastrukture v Abbazia di Novacella, Italija.

ZELENE NOVICE

Projekt o zeleni infrastrukturi v Alpah se bliža koncu, zadnjih nekaj mesecev pa smo bili priča vrsti zanimivih in odmevnih dogodkov v različnih alpskih regijah. Preberite si, kaj so v tem času počeli posamezni projektni partnerji.

V tej številki preberite:

ZELENE NOVICE

GLAVNI REZULTATI PROJEKTA

PRIHODNOST PROJEKTA FRACTAL

AKTIVNOSTI V ITALIJI

Obdobje pomladi in poletja 2024 je bilo za ekipo *Libera Università di Bolzano-Bozen (UNIBZ)* izjemno aktivno.

28. junija se je v Kloster Neustift/Abbazia di Novacella odvijal "**Dan zelene infrastrukture**", kjer so bile predstavljene rešitve ZI, podprte s projektnimi infografikami. Udeleženci so podpisali Sporazum o ZI in se naučili, kako pomagati divjim opraševalcem z vzpostavitevijo divjih koticov v svojih vrtovih. Lorenz Schiner in prof. dr. Susanne Elsen sta razpravljala o izzivih biodinamičnega kmetovanja, medtem ko je višji raziskovalec Rocco Pace izpostavil pomanjkanje dostopa do kakovostnih zelenih urbanih površin.

"**Regreen Festival**" je potekal v Croviani (Val di Sole) od 19. do 21. julija. Dogodek je bil lokalno organiziran s strani društva L'alveare in je nudil pester izbor delavnic za otroke, okroglih miz, vodenih sprehodov in predavanj. Na festivalu je bila predstavljena tudi novo nastala igra FRACTALgame. Posebni gost je bil prof. Telmo Pievani z Univerze v Padovi.

Sl.2: Dan Zelene infrastrukture v Italiji.

Sl.3: Re-green Festival v Croviani, Italija.

Projekt Fractal je sofinanciran s sredstvi Evropske unije preko programa Interreg Alpine Space.

SEPTEMBER 2024 | NOVIČNIK št.3

AKTIVNOSTI V AVSTRIJI

Agencija *Wirtschaftsagentur Burgenland GmbH (WAB)* je 26. in 27. aprila v sklopu projekta FRACTAL organizirala "**Regreen Festival**" v trilateralnem naravnem parku Raab. Dogodek je sovpadal z mednarodnim dnevom travniških sadovnjakov in je v sadnem rajju družine Lendl v Kalchu ponujal pester program.

Namen festivala je bil povečati ozaveščenost o ohranjanju in pomembnosti zelene infrastrukture v bližnji okolici. V različnih avanturističnih dejavnostih je sodelovalo približno 120 otrok, pri čemer so raziskovali pestrost sadovnjakov. Obiskovalci so imeli preko vodenih ogledov priložnost pridobiti znanje na različnih področjih, kot so gojenje divjih sadnih vrst in vpliv podnebnih sprememb.

Dogodek je vključeval tudi sezonski vrtnarski ogled, kjer so se udeleženci naučili več o načelih sadjarstva. Obiskovalci so uživali ob degustacijah, dogodek pa se je zaključil s srečelovom, kjer so nagrajenci prejeli regionalno pridelana semena, sadike dreves in različne kupone.

Sl.4: Sezonski vrtnarski ogled v kraju Kalch, Avstrija.

Sl.5: Ureditev okolice enega izmed TNP info-centrov.

AKTIVNOSTI V SLOVENIJI

Maj 2024 je bil izjemno pester in vznemirljiv mesec za *Nacionalni inštitut za biologijo (NIB)*. Sodelovali so na 3 javnih dogodkih v središču Ljubljane — **Svetovnem dnevu čebel, Festivalu Raznoživo in Dnevu očarljivih rastlin** — kjer je NIB aktivno promoviral pomen zelene infrastrukture. Njihove stojnice so pritegnile tako mlado kot starejše občinstvo. Mnogi obiskovalci so odšli z globljim razumevanjem tematike in bili navdušeni nad tem, da bodo novo pridobljeno znanje lahko uporabili v praksi.

Poleg tega je NIB gostil **predavanje o biodiverziteti divjih oprasovalcev in pomenu cvetočih travnikov** za skupino študentov veterine. Po predavanju so si študenti ogledali tudi laboratorije inštituta, kar jim je omogočilo bližji vpogled v potekajoče raziskave. Ta izkušnja je razširila njihovo razumevanje pomena zdravega okolja za divje oprasovalce.

Sl.6: NIB na Festivalu Raznoživo v Ljubljani.

Sl.7: Poudarjanje pomena ZI za oprasovalce ob Dnevu očarljivih rastlin.

Javni zavod *Triglavski narodni park (TNP)* je organiziral tamkajšnji "**Regreen Festival**" konec maja, s podporo projekta FRACTAL pa se je doseg festivala razširil iz doline Bohinj na celotne Julijske Alpe.

Vrhunec festivala je bila mednarodna konferenca, osredotočena na ohranjanje in razvoj kmetijskih praks ter implementaciji zelene infrastrukture v zaščitene naravnih območjih. Čez poletje je TNP razvijal izobraževalno orodje in animirani film, namenjena ozaveščanju in izobraževanju o zeleni infrastrukturi.

Poleg tega so bile izvedene aktivnosti za izboljšanje okolice informacijskih centrov parka, ki javnosti predstavljajo primere dobre prakse. TNP je prav tako aktivno sodeloval z deležniki, kar so ovekovečili s podpisom Sporazuma o zeleni infrastrukturi na končnem dogodku projekta v septembru.

Projekt Fractal je sofinanciran s sredstvi Evropske unije preko programa Interreg Alpine Space.

SEPTEMBER 2024 | NOVIČNIK št.3

GLAVNI REZULTATI PROJEKTA

Namen projekta FRACTAL je bil poudariti ključno vlogo zelene infrastrukture v alpski regiji in širši javnosti predstaviti njene mnoge koristi. V okviru projekta smo razvili vrsto komunikacijskih in izobraževalnih orodij, ki omogočajo interaktiven prenos znanja.

Sl.8: Igra FRACTALgame.

Obširna informativna zgibanka

Zgibanka pojasnjuje vlogo zelene infrastrukture in njene številne koristi, bralcem pa nudi poglobljeno razumevanje njene pomembnosti.

Opraševalcem prijazna infografika

Infografika izpostavlja rastline, ki so najbolj primerne za podporo opraševalcem v Alpah, ter ponuja praktične nasvete za vsakogar, ki želi pomagati lokalnemu ekosistemu.

FRACTALgame

Namizna igra, namenjena poučevanju igralcev o alpskih ekosistemih in njihovi zeleni infrastrukturi. Igra vključuje tudi vodič za učitelje in je na voljo v angleškem, italijanskem, nemškem in slovenskem jeziku.

Izobraževalni film & slikanica za otroke

Nemi **animirani film** in **izobraževalna slikanica** sta bila zasnovana za poučevanje mladega občinstva o zeleni infrastrukturi na dostopen in zanimiv način.

Medalpski Sporazum o zeleni infrastrukturi

Dokument, ki vabi posameznike in institucije, da se zavežejo k izboljšanju lokalne zelene infrastrukture ter k promociji boljšega upravljanja z zelenimi površinami v alpski regiji.

Sl.9: Nemi izobraževalni film.

Poleg tega je FRACTAL gostil številne informativne dogodke in delavnice, ki so javnosti nudili poglobljen vpogled v zeleno infrastrukturo in vlogo opraševalcev. Ti dogodki so obiskovalcem omogočili mnoge priložnosti za pogovor s strokovnjaki in pridobitev dodatnih informacij o pomenu okolju prijaznih praks in ZI.

Zaključni FRACTAL dogodek na Bledu

18. in 19. septembra je Triglavski narodni park gostil **zaključni dogodek projekta FRACTAL na Bledu**.

Prvi dan je bil namenjen izobraževalnim dejavnostim za dijake, drugi dan pa je bil osredotočen na deležnike, ki so se udeležili predavanja o globalnem segrevanju in uradno podpisali Sporazum o zeleni infrastrukturi. To dejanje simbolizira zavezo k izvajanju rešitev, povezanih z ZI znotraj Triglavskega narodnega parka, kar predstavlja velik korak naprej pri trajnostnih praksah na danem območju. Poučen in zanimiv zaključni dogodek je tako pustil trajen vtis na vseh udeležencih.

Sl.10: ekipa FRACTAL na zaključnem dogodku.

Projekt Fractal je sofinanciran s sredstvi Evropske unije preko programa Interreg Alpine Space.

SEPTEMBER 2024 | NOVIČNIK št.3

PRIHODNOST PROJEKTA FRACTAL

Projekt FRACTAL je imel pomemben vpliv pri promociji pomena zelene infrastrukture, oprasaevalcev in ekosistemskih storitev po celotni alpski regiji. V prihodnje se bomo poskusili osredotočiti na **razširjanje našega izobraževalnega orodja** in zagotavljanje, da bo **igra FRACTALgame** uporabljena v čim več osnovnih in srednjih šolah. Namizna igra bo prav tako vključena v učni načrt biologije na Pedagoški fakulteti v Bressanoneju, kjer bo služila kot inovativno orodje za usposabljanje bodočih pedagogov pri učenju z igrami.

Podpis Medalpskega sporazuma o zeleni infrastrukturi je bil eden ključnih dogodkov, ki je alpske skupnosti povezal z vrednotami in koristmi rešitev zelene infrastrukture. S pomočjo izobraževalnih virov, kot so brošure in FRACTALgame, ter prek številnih dogodkov in delavnic smo uspešno povečali ozaveščenost o ključni vlogi ekosistemov v urbanih okoljih. Naš vložek je dosegel širok nabor občinstva in posameznikom omogočil, da implementirajo trajnostne prakse v svoje vsakdanje življenje. Z vključevanjem zelene infrastrukture v načrtovanje in razvoj tlakujejo pot do bolj zdravih in odpornih skupnosti, ki koristijo tako ljudem kot okolju.

Prihodnost projekta po naših besedah

FRACTAL je dokazal, da ima lahko majhna skupina angažiranih in motiviranih ljudi opazen vpliv na svojo okolico. Pristop od spodaj navzgor, uporabljen v tem projektu, je ustvaril nove sinergije med kmeti in čebelarji, učitelji, malimi podjetniki, upravljavci in znanstveniki, ki so vsi na nek način občutljivi na rešitve zelene infrastrukture. Te sinergije so pripeljale do oblikovanja simboličnega sporazuma o zeleni infrastrukturi, ki krepi in neguje lokalno okoljsko in socialno trajnost alpskega prostora.

(Mita, Libera Università di Bolzano-Bozen (UNIBZ))

Med dogodki projekta FRACTAL sem opazil, da se mnogi ljudje zavedajo izzivov, s katerimi se soočajo divji oprasaevalci, vendar jim pogosto primanjkuje praktičnega znanja, kako narediti spremembo. Dobro je bilo videti, kako so številni obiskovalci naše dogodke zapustili z idejami, kako izboljšati zeleno infrastrukturo in s tem pomembno podpreti divje oprasaevalce.

(Tadej, Nacionalni inštitut za biologijo (NIB))

Prijetno je bilo videti številne obiskovalce vseh starostnih skupin na naših dogodkih projekta FRACTAL, z relevantnimi idejami za izboljšanje zelene infrastrukture v svoji neposredni okolici. Preko projekta smo poskrbeli, da so radovedni obiskovalci odšli domov zadovoljni ter z veliko pridobljenimi informacijami tako o ozaveščanju kot tudi o ohranjanju in izvajanju ukrepov v naravnih in urbanih območjih.

(Constanze, Wirtschaftsagentur Burgenland GmbH (WAB))

Mnogi ljudje v svoj način življenja že vključujejo zeleno infrastrukturo, pogosto brez da bi se tega zavedali ali popolnoma razumeli njene koristi, nad čimer sem bila prijetno presenečena. To opažanje je zelo spodbudno in je pokazalo potencial za nadaljnjo rast trajnostnih praks. V okviru projekta FRACTAL sem bila navdušena tudi nad odličnim sodelovanjem med našimi deležniki, projektnimi partnerji in zainteresiranimi posamezniki.

(Mojca, Javni zavod Triglavski narodni park (TNP))

@FractalAlpineSpace

alpine-space.eu/project/fractal/

@fractalprj

